

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Мінкульт запускає відкритий Реєстр держпідтримки у сфері культури. – Ганна Тимошенко](#)

Вшанування пам'яті

[У Києво-Печерській лаврі представили погруддя Івана Мазепи: чим воно унікальне. – Анастасія Курінська](#)

Медіа

[Українські медіа можуть отримати технічну підтримку в межах програми «Voices of Ukraine». – Діана Горон](#)

Мовні питання

[Українці закликають заборонити російськомовну версію сайтів](#)

Ініціативи громад

[У Харкові пропонують перейменувати вулицю на честь Світлани Олешко. – Олексій Содома](#)

Театр

[Рівненський театр ляльок покаже нову виставу про свободу, страх і любов](#)

Музика

[У Львові відбудеться фестиваль Jazz Bez. – Наталка Горішня](#)

[Харківський гурт «Фівер°» випустив новий альбом на вірші українських поетів. – Олексій Содома](#)

Візуальні мистецтва

[Voloshyn Gallery у Маямі: дебют на Art Basel Miami Beach та персональна виставка Анети Гжешиковської](#)

[Вперше проєкт української мисткині полетить у космос](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Документальний фільм про російських журналістів випередив «2000 метрів до Андріївки» на Gotham Awards 2025. – Діана Горон](#)

[Між космосом і Андріївкою: восьма премія «Кіноколо». – Ігор Кромф](#)

[Космос, війна та герої. Як пройшла церемонія нагородження «Кіноколо». – Олена Чередниченко](#)

[Фільм «Ти – космос» подивилися вже 130 тисяч глядачів. Це багато чи мало? – Лена Чиченіна](#)

[В Довженко-Центрі покажуть ретроспективу американського авангардного кіно. – Анастасія Большакова](#)

[Видавництво Stretovych відкрили передзамовлення на книжку Юрія Самусенка про українське кіно незалежності](#)

Декоративно-ужиткове мистецтво

[У Музеї Гончара проведуть ярмарок українських майстрів](#)

Література. Книговидання

[Австрійці вчать українську – як минув Віденський ярмарок-2025](#)

[В Італії вийшов роман «За спиною» Гаськи Шиян](#)

[У Харкові відбудеться презентація книги «Жінки Свободи». – Олексій Содома](#)

Музейна справа

[Дом Блещунова представить мистецький проєкт «Крізь Дзеркало до Дивокраю»](#)

Бібліотечна справа. Читання

[Читацький VIP-квиток за подаровану книгу: бібліотека у Рівному оголосила зимову акцію](#)

[У столиці закриється книгарня «Муза»](#)

Навчальні заклади. Кадри

[Призначення Алевтини Кахідзе директоркою київського художнього ліцею розділило мистецьку спільноту: що сталося. – Поліна Горлач](#)

Міжнародне співробітництво

[Акторка Жульєт Бінош зачитала французькою вірш української режисерки та письменниці Ірини Цілик. – Катерина Кадакова](#)

[П'ятнадцять музеїв Франції запроваджують україномовні аудіогіди](#)

Загальні питання

Мінкульт запускає відкритий Реєстр держпідтримки у сфері культури. – Ганна Тимошенко

Міністерство культури України оголосило про запуск нової інформаційно-комунікаційної системи – Реєстру заявок та отримувачів державної підтримки у сфері культури. Йдеться про створення прозорої цифрової екосистеми, в якій буде видно весь шлях державних коштів у культурній сфері – від подання заявки до звіту про використання фінансування. Систему створено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 1252 у співпраці з Міністерством цифрової трансформації та Фондом Східна Європа, за підтримки програми «ІнноЛабЄС» (GIZ, Уряд Німеччини). Технічно Реєстр розроблено на платформі Дія.Engine, що дозволяє інтегрувати його з іншими державними сервісами та реєстрами. Адміністрування конкурсів та роботу з даними забезпечують Держмистецтв, Держкомтелерадіо та профільні департаменти Міністерства культури. Фактично держава створює публічну «вітрину» рішень у сфері підтримки культури. Це важливий крок і для самих інституцій, і для суспільства: можна буде відстежити, які культурні проекти отримують допомогу, як розподіляються ресурси між регіонами та напрямками, хто стоїть за тими чи іншими ініціативами. Наразі система перебуває на етапі тестування: триває перевірка функціоналу, інтеграція з іншими реєстрами, збір відгуків від інституцій та експертних рад. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/66931/minkult-zapuskaye-vidkrytyj-reyestr-derzhpidtrymky-u-sferi-kultury/>

Вшанування пам'яті

У Києво-Печерській лаврі представили погруддя Івана Мазепи: чим воно унікальне. – Анастасія Курінська

У Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра» презентовано бронзове погруддя Івана Мазепи. Відкриття скульптури приурочено до дня Всеукраїнського референдуму, який відбувся 1 грудня 1991 року. Тоді український народ проголосував за незалежність України. Погруддя створено з бронзи, а прототипом слугувала прижиттєва гравюра авторства М. Бернігерота. Над проектом працювали скульптори О. Сидорук і Б. Крилов разом з архітектором В. Юрківим, дослідницею О. Ковалевською та Українським інститутом національної пам'яті. Для постаменту використано справжній гранітний цоколь, що залишився після руйнації Успенського собору в 1941 році, а також елементи його різьбленого іконостаса. Саме на цей храм Мазепа та його мати Марія Магдалина виділили щедрі пожертви. Побачити скульптуру можна у першій залі виставки «Мазепа. Стратегія європейської України» у 4-му корпусі заповідника (Келіях соборних старців). На виставці також представлено документи мазепинської епохи, твори мистецтва, коштовності, зброю, стародруки, предмети побуту козацької старшини та інші експонати, що презентують Україну кінця XVII – початку XVIII століття. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1178846-u-kievo-pecerskij-lavri-predstavili-pogruddi-ivana-mazepi-cim-vono-unikalne/>

Медіа

Українські медіа можуть отримати технічну підтримку в межах програми «Voices of Ukraine». – Діана Горон

The Fix Foundation у співпраці з Європейським центром свободи преси та медіа (ЕСРМФ) оголосив про продовження технічної підтримки українських медіа та журналістів у рамках програми «Voices of Ukraine». Мета проєкту – надати матеріальну підтримку українським медіа, які продовжують працювати в Україні. Проєкт обмежується закупівлею обладнання. Докладніше:

<https://detector.media/mozhlyvosti-dlya-media/article/246019/2025-12-02-ukrainski-media-mozhut-otrymaty-tekhnichnu-pidtrymku-v-mezhakh-programy-voices-of-ukraine/>

Мовні питання

Українці закликають заборонити російськомовну версію сайтів

Автор петиції – громадський діяч, мовний активіст О. Леоненко. Він запропонував переглянути статтю 27 Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної» – чинна норма дозволяє мати сайти у кількох мовних версіях. «Для кого передбачено російськомовну версію сайтів в Україні? Якщо для росіян, то навіщо ми створюємо сайти для нашого ворога, який прийшов з війною нас убивати? Якщо для громадян інших країн, то міжнародною мовою є англійська, а не російська. Якщо для українців, то всі українці знають українську мову. Це їхній обов'язок відповідно закону. То який тоді сенс в існуванні російськомовної версії сайтів в Україні?», – йдеться у тексті петиції. Окрім того, за його словами, російськомовна версія українських сайтів є «колоніальним рудиментом і загрозою інформаційній безпеці України», а російська мова – «інструментом культурної та інформаційної експансії країни-агресора». Леоненко запропонував внести зміни до законодавства: на додачу до версії інтернет-ресурсів (зокрема вебсайтів і сторінок у соцмережах), оформленої українською мовою, можуть існувати варіанти іншими мовами – за винятком російської. Докладніше:

<https://chytomo.com/ukraintsi-zaklykaiut-zaboronyty-rosijskomovnu-versiiu-sajtiv/>

Ініціативи громад

У Харкові пропонують перейменувати вулицю на честь Світлани Олешко. – Олексій Содома

ГО «Деколонізація. Україна» готує звернення до Харківської міської ради щодо перейменування вулиці в Новобаварському районі міста. Активісти пропонують назвати провулок Орача на честь харківської режисерки Світлани Олешко. Запропонований для перейменування провулок знаходиться поруч з вулицею Міська Барбари, названою на честь чоловіка мисткині. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/svitlana-oleshko-street/>

Театр

Рівненський театр ляльок покаже нову виставу про свободу, страх і любов

Рівненський академічний обласний театр ляльок у співпраці з харківською режисеркою І. Ципіною та художницею В. Задорожною створив нову виставу «Принцеса Цяточка», побачити яку можна буде після 12 грудня. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/853694-rivnenskiy-teatr-lyalok-pokazhe-novu-vistavu-pro-svobodu-strakh-i-lyubov>

Музика

У Львові відбудеться фестиваль Jazz Bez. – Наталка Горішня

12–14 грудня у Львові у 25-те відбудеться фестиваль сучасної імпровізаційної музики Jazz Bez. У програмі – виступ М. Садовської та проекту VESNA й польсько-кубинського колективу, вечір медитативного джазу від арфістки А. Бжезінської, а також концерт польського гурту Ninja Episkopat. Напередодні концертної програми проходять зустрічі для дітей та студентів. 11 грудня – Jazz Bez Junior, майстер-клас А. Бжезінської для студентів Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка. А 12 грудня у HOMIN Center буде Jazz Bez Kid, музично-пізнавальний інтерактив для дітей від І. Вакуліної і Н. Завісько (Центр музичного розвитку «Темпо»). У межах фестивалю заплановано провести збір на підтримку музикантів, які нині захищають незалежність України на фронті. Докладніше:

https://zaxid.net/u_lvovi_vidbudetsya_xxv_jazz_bez_n1625111

Харківський гурт «Фівер°» випустив новий альбом на вірші українських поетів. – Олексій Содома

Харківський блюз-фанк гурт «Фівер°» випустив новий альбом «Сила поезії». У ньому використано тексти В. Стуса, М. Йогансена та С. Жадана. Як зазначають музиканти, такий підхід дає змогу переосмислити українську поезію під сучасні реалії. Фронтмен гурту – діючий військовослужбовець А. Воробйов. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/power-of-poetry-by-fever/>

Візуальні мистецтва

Voloshyn Gallery у Маямі: дебют на Art Basel Miami Beach та персональна виставка Анети Гжешиковської

Miami Art Week 2025 триватиме до 7 грудня, охоплюючи ключові мистецькі локації Маямі. Упродовж тижня місто стало простором для виставок, інсталяцій та ярмаркових проєктів, серед яких Art Basel Miami Beach, Design Miami та Alcova Miami, а також низка супутніх подій. У межах Miami Art Week 2025 Voloshyn Gallery цьогоріч дебютує на Art Basel Miami Beach із роботами Д. Собель та представляє персональну виставку А. Гжешиковської у просторі галереї у Маямі. Докладніше про проєкти від української галереї:

<https://artslooker.com/voloshyn-gallery-u-miami-debiut-na-art-basel-miami-beach-ta-personalna-vystavka-anety-hzheshykovskoi/>

Вперше проєкт української мисткині полетить у космос

Проект Д. Пугачової «Мікрокосмос» – це відеозаписи та аудіо з мріями мешканців полтавського району Половки. Він пролетить на супутнику над Полтавою у передноворічний тиждень. Пугачова відправить у космос свою роботу в межах престижної міжнародної програми Xu Bing Space Art Residency. Проєкт виростає з документального фільму «Мікрокосмос», знятого наприкінці 2021 року в Полтаві. У ньому мисткиня ходить дворами в образі астронавтки, спілкується з мешканцями про їхні дитячі спогади, мрії та повсякденне життя. Несподівано це стало цінним архівом – останніми спокійними днями перед війною. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/vpershe-proyekt-ukrayinskoyi-mystkyni-poletyt-u-kosmos/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Документальний фільм про російських журналістів випередив «2000 метрів до Андріївки» на Gotham Awards 2025. – Діана Горон

У категорії «Найкращий документальний фільм» премії незалежного кіно Gotham Awards цьогоріч перемогла стрічка про незалежних російських журналістів – «Мої небажані друзі: Частина I – Останній етер у москві». Американська режисерка російського походження Джулія Локтев розповідає про те, як у росії знищували незалежну журналістику та переслідували медійників, які намагалися протистояти пропаганді та правдиво висвітлювати війну росії проти України. У категорії документальних фільмів серед номінантів також була стрічка українського режисера М. Чернова «2000 метрів до Андріївки», яка розповідає про контрнаступ України у вересні 2023 року на Бахмутському напрямку. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/246011/2025-12-02-dokumentalnyy-film-pro-rosiyskykh-zhurnalistiv-vyperedyv-2000-metriv-do-andriivky-na-gotham-awards-2025/>

Між космосом і Андріївкою: восьма премія «Кіноколо». – Ігор Кромф

Про перебіг конкурсу, цьогорічних лауреатів і майбутнє українського кіно. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/12/02/709750_mizh_kosmosom_andriyivkoyu_vosma.html

Космос, війна та герої. Як пройшла церемонія нагородження «Кіноколо». – Олена Чередниченко

Докладніше:

<https://detector.media/community/article/246005/2025-12-02-kosmos-viyna-ta-geroi-yak-proyshla-tseremoniya-nagorodzhennya-kinokolo/>

Фільм «Ти – космос» подивилися вже 130 тисяч глядачів. Це багато чи мало? – Лена Чиченіна

«...Після першого [вікенду] збори „Ти – космосу” становили 8,7 мільйона гривень. У глядачах це 47 тисяч... Часто другий вікенд збирає менше, бо всі, хто чекали на стрічку, йдуть одразу. Але якщо у фільму хороші відгуки, то вони разносяться соцмережами, і люди біжать у кінотеатри глянути, а що ж то таке за кіно, про яке всі говорять. Це може спрацювати навіть тоді, коли стрічку не дуже добре рекламували, бо перші глядачі створять необхідний розголос. Так було з „Моїми думками тихими” А. Лукіча. Ну і ось, нині „Ти – космос” подивилося вже 130 213 глядачів. Касові збори – 23,6 мільйона... Але це не тому, що кінотеатри побачили ажіотаж і доставили сеанси, а навпаки – прибрали. Не тому, що це диверсія та антиукраїнська діяльність, як люблять повторювати в нашій кіноспільноті час від часу. А тому, що нині у прокат виходить дуже багато розрекламованих і довгоочікуваних стрічок: „Зоотрополіс 2” (який уже встиг поставити кілька світових рекордів), „Чародійка 2” чи наша різдвяна комедія „Потяг до Різдва”. І кінотеатри, звісно, роблять на них ставки й дають багато залів. Те, що „Ти – космос” за таких умов тримається доволі впевнено, – гарний показник для його творців. Сеанси, щоправда, можна було зменшувати не аж так, як мені здається. Усе ж безліч людей пишуть, що просто не можуть купити квитки – всі зали повні. Особливо прикра ситуація в маленьких містах...». Авторка порівнює ці результати з іншими українськими комедіями. Докладніше:

<https://antonina.detector.media/kino/post/225706/2025-12-02-film-ty-kosmos-podyvylsya-vzhe-130-tysyach-glyadachiv-tse-bagato-chy-malo/>

В Довженко-Центрі покажуть ретроспективу американського авангардного кіно. – Анастасія Большакова

У київському Довженко-центрі з 4 по 18 грудня представлять ретроспективу раннього американського кіноавангарду. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/v-dovzhenko-centri-pokazhut-filmi-amerikansko-ukrajinskoji-rezhiserki-311817/>

Видавництво Stretovych відкрили передзамовлення на книжку Юрія Самусенка про українське кіно незалежності

Видавництво Stretovych запустило передзамовлення на книжку кінокритика та журналіста Ю. Самусенка «Як це дивитися: українське кіно незалежності». Видання охоплює 34 фільми, створені з 1991 по 2025 рік, і пропонує погляд на розвиток українського кіно через ключові стрічки цього періоду. Докладніше:

<https://bit.ua/2025/12/vydavnytstvo-stretovych-vidkryly-peredzamovlennya-na-knyzhku-yuriya-samusenka-pro-ukrayinske-kino-nezalezhnosti/>

Декоративно-ужиткове мистецтво

У Музеї Гончара проведуть ярмарок українських майстрів

6–7 грудня у Музеї Івана Гончара проведуть святковий ярмарок українських майстрів. Вони представлять гуцульські ліжники з Івано-

Франківщини, ткани скатертини з Волині та безліч різдвяних атрибутів з Київщини, Луганщини, Черкащини та інших регіонів. Зокрема, дідухи, вертепні маски, гончарні вироби тощо. Протягом двох днів діятиме Різдвяна майстерня. Носії традиційних знань та вмінь навчатимуть виготовляти солом'яного павука, дідуха, маску кози та розписувати ікону на склі. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/u-muzeyi-gonchara-provedut-yarmarok-ukrayinskyh-majstriv/>

Література. Книговидання

Австрійці вчать українську – як минув Віденський ярмарок-2025

2025 року Віденський книжковий ярмарок відвідала рекордна кількість відвідувачів – 72.000. Докладніше про те, який вигляд мав Національний стенд України на ярмарку, які автори та авторки виступали та які теми транслиували в Австрії:

<https://chytomo.com/avstrijsi-vchat-ukrainsku-iak-mynuv-videnskyj-iarmarok-2025/>

В Італії вийшов роман «За спиною» Гаськи Шиян

Роман Гаськи Шиян «За спиною» вийшов друком у видавництві Nuova Editrice Berti. Переклад італійською здійснив старший доцент кафедри слов'янознавства Університету Кальярі Алессандро Акіллі. Роман отримав назву «Alle sue spalle» («За її спиною»). Докладніше:

<https://chytomo.com/v-italii-vyjshev-roman-za-spynoi-hasky-shyian/>

У Харкові відбудеться презентація книги «Жінки Свободи». – Олексій Содома

У Харкові відбудеться презентація книги М. «Мамайки» Мірзаєвої «Жінки Свободи». Подія є частиною всеукраїнського туру авторки – історикині, дослідниці руху українського спротиву та військової 3 окремої штурмової бригади. Книга розповідає про героїзм українських жінок у контексті як минулих українських війн, так і на прикладах сучасного спротиву. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/women-of-freedom/>

Музейна справа

Дом Блещунова представить мистецький проєкт «Крізь Дзеркало до Дивокраю»

Через 160 років після першої публікації легендарної книги Льюїса Керрола «Аліса в Дивокраї» у Домі Блещунова відкривається новий масштабний мистецький проєкт «Крізь Дзеркало до Дивокраю». Автори й куратори виставки – О. і С. Філіппови, засновники культурної ініціативи «Кукльтура» – представлять близько 30 авторських ляльок, створених майстрами з України та світу. 70% експонатів – роботи українських майстринь і майстрів, чиї образи переосмислюють персонажів культової повісті. Виставку доповнять каліграфічні роботи, інсталяції, світлові й відеоартрішення, що дозволять побачити історію Аліси як сучасну притчу про випробування, адаптацію та

людську стійкість. Проєкт реалізується у співпартнерстві з «Одеса – літературне місто UNESCO». Докладніше:

<https://odesa.rayon.in.ua/news/853814-dom-bleshchunova-predstavit-mistetskiy-proekt-kriz-dzerkalo-do-divokrayu>

Бібліотечна справа. Читання

Читацький VIP-квиток за подаровану книгу: бібліотека у Рівному оголосила зимову акцію

Рівненська обласна бібліотека для молоді оголосила зимову акцію з дарування актуальних видань. Ініціатива триватиме впродовж грудня та січня. Для участі достатньо подарувати бібліотеці дві чи більше книжкові новинки – видання 2023–2025 року у новому чи доброму стані, та натомість отримати читацький VIP-квиток. Метою акції є оновлення та поповнення фонду сучасними виданнями для того, щоб задовольняти смаки читачів та запити. Переваги VIP читацького квитка – можливість безкоштовно першочергово бронювати книги та право безкоштовно отримувати платні для користування книги строком на 1 тиждень. Джерело:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/853995-chitatskiy-vip-kvitok-za-podarovanu-knigu-biblioteka-u-rivnomu-ogolosila-zimovu-aktsiyu>

У столиці закриється книгарня «Муза»

Книгарня «Муза», розташована на території житлового комплексу «Нова Англія» у Києві, оголосила про закриття. Вона працювала з жовтня 2024 року – її засновниками стали М. Буров та Я. Якобчук. Відкрили та працювали у книгарні самостійно, аби спілкуватися з відвідувачами та консультувати їх у процесі підбору книжок без посередників. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-stolytsi-zakryetsia-knyharnia-muza/>

Навчальні заклади. Кадри

Призначення Алевтини Кахідзе директоркою київського художнього ліцею розділило мистецьку спільноту: що сталося. – Поліна Горлач

Довкола Київського державного художнього ліцею імені Тараса Шевченка спалахнув конфлікт після раптового звільнення директорки О. Авраменко та призначення на її місце художниці А. Кахідзе без проведення відкритого конкурсу. Частина педагогів, учнів і громадськості вважає це порушенням процедур та загрозою для класичної художньої освіти, тоді як інша частина мистецької спільноти підтримує рішення, називаючи його шансом на оновлення й реформи системи. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1179344-priznacenna-alevtini-kahidze-direktorkou-kiivskogo-hudoznogo-liceu-rozdililo-mistecku-spilnotu-so-stalosa/>

Міжнародне співробітництво

Акторка Жульєт Бінош зачитала французькою вірш української режисерки та письменниці Ірини Цілик. – Катерина Кадакова

1 грудня в Парижі пройшло відкриття нового українського сезону з назвою «Вояж в Україну» і слоганом «Культура контратакує!». Відома французька акторка Жульєт Бінош декламувала французькою переклад вірша «Нові парфуми» української режисерки та письменниці І. Цілик. На відкритті заходу, що відбувся за участі перших леді України та Франції О. Зеленської та Бріжит Макрон, також виступили «в парах» український режисер-документаліст М. Чернов і французький філософ, письменник, режисер Бернар-Анрі Леві; український бандурист В. Войт і французький виконавець Рафаель; український письменник А. Курков і французька акторка Жюльєт Бінош; французький письменник Філіп Клодель і українські письменники та військові Я. Черногуз і А. Чапай (взяли участь онлайн); українські режисерки О. Гібелінда й І. Цілик та французький режисер Мішель Азанавічус. Докладніше:

<https://divoche.media/2025/12/02/aktorka-zhuliet-binosh-zachytala-frantsuzkoiu-virsh-ukrainskoi-rezhyserky-ta-pysmennytsi-iryny-tsilyk/>

П'ятнадцять музеїв Франції запроваджують україномовні аудіогіди

У Парижі перша леді України О. Зеленська взяла участь у підписанні меморандуму з Musée de Cluny, який відтепер також пропонуватиме відвідувачам аудіогід українською. Разом із ним до ініціативи приєднується ще 14 музеїв мережі Paris Musées, серед яких Musée d'Art Moderne de Paris, Musée Carnavalet – Histoire de Paris, Les Catacombes de Paris, Petit Palais, Maison de Victor Hugo, Musée Zadkine та інші. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/12/02/709845_pyatnadtsyat_muzeyiv_frantsiyi.html

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm